

β' κλίση των ουσιαστικών

Τι ονόματα περιλαμβάνει η δεύτερη κλίση;

Η δεύτερη κλίση στα αρχαία ελληνικά περιλαμβάνει ονόματα:

• αρσενικά και θηλυκά σε: -ος
• ουδέτερα σε: -ον

Παρατηρήσεις:

- Τα **αρσενικά** και τα **θηλυκά** της β' κλίσης έχουν τις ίδιες καταλήξεις στον ενικό και στον πληθυντικό.
- Τα **ουδέτερα** σχηματίζουν στον ενικό και στον πληθυντικό τρεις πτώσεις όμοιες: την ονομαστική, την αιτιατική και την κλητική.

Καταλήξεις των ουσιαστικών της β' κλίσης

Αρσενικά Ουδέτερα
Θηλυκά

Ενικός αριθμός		
ον.	-ος	-ον
γεν.	-ου	-ου
δοτ.	-ω	-ω
αιτ.	-ον	-ον
κλ.	-ε	-ον
Πληθυντικός αριθμός		
ον.	-οι	-α
γεν.	-ων	-ων
δοτ.	-οις	-οις
αιτ.	-ους	-α
κλ.	-οι	-α

Παραδείγματα κλίσης αρσενικών και θηλυκών

ΑΡΣΕΝΙΚΑ

	(οξύτονα) (τονίζονται στη λήγουσα)	(παροξύτονα ή προπερισπώμενα) (τονίζονται στην παραλήγουσα)	(προπαροξύτονα) (τονίζονται στη προπαραλήγουσα)
ὁ τοῦ τῷ τὸν ῶ	θε-ὸς θε-οῦ θε-ῶ θε-ὸν θε-ἐ	λόγ-ος λόγ-ου λόγ-ω λόγ-ον λόγ-ε	ἄνθρωπ-ος ἄνθρώπ-ου ἄνθρώπ-ω ἄνθρωπ-ον ἄνθρωπ-ε
οἱ τῶν τοῖς τούς ῶ	θε-οἱ θε-ῶν θε-οῖς θε-οὺς θε-οἱ	λόγ-οι λόγ-ων λόγ-οις λόγ-ους λόγ-οι	ἄνθρωπ-οι ἄνθρώπ-ων ἄνθρώπ-οις ἄνθρώπ-ους ἄνθρωπ-οι

ΘΗΛΥΚΑ

	(οξύτονα) (τονίζονται στη λήγουσα)	(παροξύτονα ή προπερισπώμενα) (τονίζονται στην παραλήγουσα)	(προπαροξύτονα) (τονίζονται στην προπαραλήγουσα)
ἡ τῆς τῇ τὴν ῶ	ὀδ-ὸς ὀδ-οῦ ὀδ-ῶ ὀδ-ὸν ὀδ-ἐ	νήσ-ος νήσ-ου νήσ-ω νήσ-ον νήσ-ε	κάμηλ-ος καμήλ-ου καμήλ-ω κάμηλ-ον κάμηλ-ε
αἱ τῶν ταῖς τάς ῶ	ὀδ-οἱ ὀδ-ῶν ὀδ-οῖς ὀδ-οὺς ὀδ-οἱ	νήσ-οι νήσ-ων νήσ-οις νήσ-ους νήσ-οι	κάμηλ-οι καμήλ-ων καμήλ-οις καμήλ-ους κάμηλ-οι

Παρατηρήσεις

- Τα οξύτονα (αυτά που τονίζονται στη λήγουσα) και τα παροξύτονα ή προπερισπώμενα (αυτά που τονίζονται στην παραλήγουσα) διατηρούν τον τόνο τους σε όλες τις πτώσεις στην ίδια συλλαβή, π.χ. θεός, όδος, λόγος, νῆσος
- Τα προπαροξύτονα (αυτά που τονίζονται στην προπαραλήγουσα) στη γενική και δοτική του ενικού και στη γενική, τη δοτική και την αιτιατική του πληθυντικού κατεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα, π.χ. ἄνθρωπος, κάμηλος

Πρόσεξε πού τονίζονται τα ουσιαστικά στις διάφορες πτώσεις

όταν η ονομαστική ενικού τονίζεται στη											
λήγουσα Λ			παραλήγουσα ΠΛ			προπαραλήγουσα ΠΠΛ					
ὁ	θε	ός	λό	γος		ἄ	νε	μος			
τοῦ	θε	οῦ	λό	γου		ἀ	νέ	μου			
τῷ	θε	ῷ	λό	γω		ἀ	νέ	μω			
τόν	θε	όν	λό	γον		ἄ	νε	μον			
ῷ	θε	έ	λό	γε		ἄ	νε	με			
οἱ	θε	οί	λό	γοι		ἄ	νε	μοι			
τῶν	θε	ῶν	λό	γων		ἀ	νέ	μων			
τοῖς	θε	οῖς	λό	γοις		ἀ	νέ	μοις			
τούς	θε	οὓς	λό	γους		ἀ	νέ	μους			
ῷ	θε	οί	λό	γοι		ἄ	νε	μοι			

ο τόνος πάντα στη λήγουσα		ο τόνος πάντα στην παραλήγουσα		ο τόνος κατεβαίνει στην ΠΛ
---	--	--	--	--

Ασκήσεις:

Βρες σύμφωνα με ποιο ουσιαστικό θα κλιθούν;

Τόνισε σωστά το ουσιαστικό ὁ κέραμος (κεραμίδι)

1η άσκηση (κλίση του ουσιαστικού ὁ ἥλιος)

2η άσκηση (κλίση του ουσιαστικού ἡ ἔφοδος)

Παραδείγματα κλίσης ουδέτερων

	οξύτονα	παροξύτονα ή προπερισπώμενα	προπαροξύτονα
τὸ τοῦ τῷ τὸ ῶ	φυτ- ὸν φυτ- οῦ φυτ- ῶ φυτ- ὸν φυτ- ὸν	δῶρ- ον δῶρ- ου δῶρ- ω δῶρ- ον δῶρ- ον	μυστήρι- ον μυστηρί- ου μυστηρί- ω μυστήρι- ον μυστήρι- ον
τὰ τῶν τοῖς τὰ ῶ	φυτ- ά φυτ- ῶν φυτ- οῖς φυτ- ά φυτ- ά	δῶρ- α δῶρ- ων δῶρ- οις δῶρ- α δῶρ- α	μυστήρι- α μυστηρί- ων μυστηρί- οις μυστήρι- α μυστήρι- α

Παρατηρήσεις

- Η κατάληξη **-α** των ουδετέρων είναι βραχύχρονη.
- Τα οξύτονα (αυτά που τονίζονται στη λήγουσα) και τα παροξύτονα (αυτά που τονίζονται στην παραλήγουσα) διατηρούν τον τόνο τους σε όλες τις πτώσεις στην ίδια συλλαβή, π.χ. φυτόν, δῶρον

- Τα προπαροξύτονα (αυτά που τονίζονται στην προπαραλήγουσα) στη γενική και δοτική του ενικού και πληθυντικού κατεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα, π.χ. μυστήριον

Ασκήσεις:

3^η άσκηση (κλίση του ουσιαστικού τὸ κύτταρον)

Επαναληπτικές ασκήσεις:

4^η Αντιστοίχισε τα ουσιαστικά της β' κλίσης με τη σωστή πτώση

5^η άσκηση Συμπλήρωσε την πρόταση με τον σωστό τύπο του ουσιαστικού.

6^η Άσκηση στη β' κλίση

7^η άσκηση για τον σωστό τόνο

Τι πρέπει να προσέχουμε όταν κλίνουμε ένα ουσιαστικό!!!!

Όταν πρόκειται να κλίνουμε ένα ουσιαστικό πρέπει να προσέχουμε τα εξής:

α) την **κατάληξη**, για να καταλάβουμε σε ποια κλίση ανήκει

β) **πού τονίζεται**, για να καταλάβουμε με ποιο τρόπο θα το τονίσουμε.

Παράδειγμα:

1. Έστω ότι μας ζητάνε να κλίνουμε το ουσιαστικό **ὁ ἄνεμος**.

α) από την **κατάληξη** -ος, καταλαβαίνουμε ότι ανήκει στη β' κλίση.

β) από τον **τόνο** του στην προπαραλήγουσα (ΠΠΛ), καταλαβαίνουμε ότι θα το κλίνουμε σύμφωνα με το ουσιαστικό ὁ ἄνθρωπος. Συνεπώς πρέπει να προσέξουμε πού θα τονίσουμε στη γενική και δοτική ενικού και στη γενική, δοτική και αιτιατική πληθυντικού.